

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Piasecznie

www.gov.pl/web/psse-piaseczno

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W PIASECZNIE

• tel.: 22 250 0115

• piaseczno@psse.waw.pl

• ul. Dworska 7, 05-510 Konstancin-Jeziorna

złożono osobiście

D.031.1.2022

Piaseczno, 21.02.2022r.

*R2P
KONTROLA
+ RADNIA
2022-02-24
WJ*

**Przewodniczący Rady Powiatu Piaseczyńskiego
Starostwa Powiatowego w Piasecznie
05-500 Piaseczno, ul. Chyliczkowska 14**

Przedkładam w załączeniu informację z działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piasecznie w 2021 roku w zakresie bezpieczeństwa i porządku oraz ochrony zdrowia mieszkańców Powiatu Piaseczyńskiego.

RPW/8935/2022 N
Data: 2022-02-21

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Piasecznie
Anna Matkowska

**Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piasecznie w 2021 roku
w zakresie bezpieczeństwa i porządku oraz ochrony zdrowia mieszkańców
Powiatu Piaseczyńskiego**

- I. Prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska:
1. dokonywanie analiz i ocen epidemiologicznych,
 2. opracowywanie programów i planów działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz kontrola ich realizacji, ustalanie zakresu i terminów szczepień ochronnych,
 3. wydawanie zarządzeń i decyzji lub występowanie do innych organów o ich wydanie w wypadkach określonych w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych,
 4. wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia.
- II. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego obejmującego kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące m.in. :
1. higieny środowiska, zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi,
 2. utrzymanie należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, oraz osobowego i towarowego transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i morskiego,
 3. postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi,
 4. postępowanie z odpadami medycznymi,
 5. warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
 6. nadzoru nad jakością zdrowotną żywności,
 7. warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi,
 8. zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych,
 9. higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w ośrodkach wypoczynku,
 10. kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej,
 11. kontrolę w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.
- III. Prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej:
1. inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć zmierzających do zapoznania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad zdrowego stylu życia, w tym realizacja programów prozdrowotnych oraz kampanii społecznych i medialnych, udzielanie porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi, ocena działalności edukacyjno-zdrowotnej prowadzonej przez placówki nauczania i wychowania.
- IV. Uzgadnianie projektów planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentacji projektowej.

W 2021r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna funkcjonowała jako Zakład Opieki Zdrowotnej w rejestrze Wojewody Mazowieckiego i finansowana była z budżetu za pośrednictwem Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, któremu podlega merytorycznie. Stacja mieści się w obiekcie położonym w Chylicach przy ul. Dworskiej 7.

Średnie zatrudnienie w 2021r. wynosiło 32 osoby na 32 etaty. Praca w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piasecznie ma charakter nadzorowy, stacja nie posiada laboratoriów. Próby wody i próby żywieniowe pobierane na terenie powiatu badane są w laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie. Stacja działa w strukturze Centrum Kryzysowego Powiatu. Dostępny jest całodobowy telefon alarmowy (kontaktowy) dla ludności obsługiwany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i merytorycznych pracowników stacji. Stacja prowadzi nadzór nad około 4000 obiektów. Stan sanitarny Powiatu Piaseczyńskiego był w 2021r. zadowalający.

SEKCJA HIGIENY ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

Na terenie powiatu piaseczyńskiego w 2021r. znajdowało się 2619 obiektów; w 2020r. 2339 obiektów podlegających kontroli sekcji HŻŻ i PK, co świadczy, że w 2021r. ich ilość wzrosła o 280. Przeprowadzono 327 kontroli, w tym 55 kompleksowych, 42 interwencyjnych, 8 sprawdzających i 222 tematycznych. Kontrole kompleksowe przeprowadzane były zgodnie z harmonogramem kontroli w obiektach zaplanowanych na początku 2021 roku. Kontrole tematyczne w roku 2021 dotyczyły głównie wydawanych decyzji zatwierdzających na wniosek przedsiębiorców, opinii w obiektach, w których prowadzona była sprzedaż napojów alkoholowych. Ponadto kontrole tematyczne dotyczyły: kontroli środków transportu żywności, oceny dokumentacji HACCP, GHP i GMP, ocen w zakresie znakowania opakowań jednostkowych suplementów diety i kosmetyków oraz kontroli w obiektach podlegających wzmożonemu nadzorowi nad rynkiem owoców i warzyw w ramach współdziałania z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, akcji letniej „Bezpieczne wakacje” i zimowej „Bezpieczne Ferie”.

W ramach systemu RASFF (system ostrzegania przed niebezpieczną dla zdrowia i życia konsumenta żywnością oraz wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością) prowadzono 149 postępowań, które miały na celu nadzorowanie procesu wycofywania z obrotu handlowego produktów niebezpiecznych.

W ramach kontroli granicznej wydano 566 świadectw jakości zdrowotnej dotyczących środków spożywczych dla firm działających na terenie powiatu piaseczyńskiego prowadzących eksport żywności do krajów spoza UE lub import żywności z krajów spoza UE.

Na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego oceniono pozytywnie w 2021r. 55 obiektów, wydano łącznie 632 decyzje administracyjne, w tym dotyczące wstrzymania działalności, poprawy stanu technicznego obiektów, zmieniające, płatnicze. Poza tym w 2021r. wydano 149 decyzji zatwierdzających zakłady. Za niewłaściwy stan sanitarny ukarano mandatami karnymi 30 osób na sumę 9000 zł. Ogółem pobrano do badania 190 próbek żywności i przedmiotów użytku, w tym 3 zdyskwalifikowano. Oceniono 55 obiektów w oparciu o arkusz oceny stanu sanitarnego i stwierdzono, iż wszystkie odpowiadały obowiązującym wymogom prawnym. Ogólnie od kilku lat utrzymuje się stan stabilny, co jest spowodowane większą świadomością prowadzących działalność, obawą przed nakładanymi mandatami karnymi oraz większą dostępnością do informacji dotyczącej warunków obowiązujących przy prowadzeniu działalności związanej z żywieniem człowieka i prowadzeniem dystrybucji, produkcji żywności.

SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

W nadzorze Sekcji Higieny Komunalnej jest 536 obiektów użyteczności publicznej, przeprowadzono 126 kontroli obiektów oraz 552 kontrole jakości wody, wystawiono 20 decyzji administracyjnych, 46 decyzji płatniczych, 31 decyzji na ekshumacje, 12 postanowień na przewóz zwłok, 79 ocen jakości wody, nałożono 23 mandaty na łączną sumę 1650 zł., wystosowano 15 wystąpień pokontrolnych. Mandaty wystawiano głównie za nieprzestrzeganie obostrzeń obowiązujących na terenie kraju, w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piasecznie objętych było 44 stacje uzdatniania wody zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 4 stacje uzdatniania wody innych podmiotów zaopatrujących w wodę. W wyniku zakwestionowanych badań wydano 2 decyzje oraz 38 zawiadomień o złej jakości wody. Przedmiotem wydanych decyzji było doprowadzenie jakości wody do odpowiednich norm pod względem fizykochemicznym. Próbkę wody pod względem fizykochemicznym były głównie kwestionowane ze względu na przekroczenia: mętności, żelaza, manganu natomiast pod względem bakteriologicznym kwestionowane były głównie bakterie grupy coli oraz ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22° C.

Ponadto pod nadzorem PSSE jest 6 kompleksów basenowych, w tym: 1 basen rehabilitacyjno - ogólnodostępny, 2 hotelowe - ogólnodostępne i 3 rekreacyjne oraz 1 basen rehabilitacyjny. W wyniku zakwestionowanych badań wydano 1 decyzję administracyjną, wystosowano 1 zawiadomienie o złej jakości wody oraz wydano 19 częściowych ocen jakości wody basenowej. W obiektach tych przeprowadzono łącznie 7 kontroli, w tym 1 kontrolę interwencyjną dotyczącą złych warunków higieniczno - sanitarnych.

SEKCJA HIGIENY PRACY

Warunki pracy pracowników w kontrolowanych obiektach, monitorowane są na bieżąco poprzez:

- a/ nadzór nad przeprowadzaniem pomiarów środowiskowych czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- b/ kontrolę przeprowadzania i aktualizowania oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy,
- c/ nadzór nad profilaktyczną opieką zdrowotną sprawowaną nad pracownikami przez lekarzy medycyny pracy,
- d/ ocenę warunków higienicznosanitarnych w kontrolowanych zakładach pracy,
- e/ monitoring zabezpieczenia pracowników przed niekorzystnym działaniem czynników szkodliwych, występujących w środowisku pracy poprzez bieżące wyposażanie ich w środki ochrony indywidualnej i zbiorowej.

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piasecznie figurują 780 zakłady, w których zatrudnionych jest 20918 osób. W 2021r. w zakładach tych wykonano 49 kontroli i wydano 45 decyzji administracyjnych (34 decyzje merytoryczne oraz 11 decyzji płatniczych).

Sekcja Higieny Pracy prowadzi dokumentację niezbędną do wydania decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do jej stwierdzenia. W 2021r. sporządzono 19 kart oceny narażenia zawodowego. Wydano 12 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej i 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Stwierdzono następujące jednostki chorobowe: nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynnika występującego w środowisku pracy uznanych za rakotwórcze u ludzi - rak płuca, rak oskrzela, międzybłonia płucnej; pylice płuc: pylica azbestowa oraz pozostałe pylice

krzemianowe, przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka, choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – wirus SARS-CoV-2. Przeprowadzono 33 kontrole w zakresie substancji i mieszanin chemicznych, w tym 1 kontrolę klasyfikacji mieszanin chemicznych oraz zgodności kart charakterystyki i oznakowania z obowiązującymi przepisami, a także kontrole stosowania wyżej wymienionych substancji i mieszanin w działalności zawodowej. Prowadzono nadzór nad wprowadzaniem do obrotu, właściwym sklasyfikowaniem i oznakowaniem produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowaniem przez podmioty gospodarcze. Przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie prekursorów narkotykowych oraz 4 kontrole w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy.

Skontrolowano 2 zakłady pracy, w których stosuje się w działalności zawodowej substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, przesłano raport do bazy Centralnego Rejestru Czynn timerakotwórczych i Mutagennych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi dotyczący stosowania ww. czynników przez 19 zakładów pracy objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piasecznie.

W roku 2021 wpłynęło 16 interwencji, które zostały rozpatrzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego lub przesłane zgodnie z właściwością rzeczową lub miejscową. Dotyczyły one przede wszystkim nieprawidłowości w oznakowaniu substancji i mieszanin chemicznych będących w obrocie, jak również nieprawidłowych warunków pracy pracowników, braku pozwolenia na obrót produktami biobójczymi oraz nieprawidłowości dotyczących obostrzeń związanych z pandemią COVID-19.

Sekcja Higieny Pracy brała udział w Kampanii „Bezpieczna praca przy przetwórstwie mięsa”. Działania polegały na rozprowadzaniu materiałów z kampanii w kontrolowanych zakładach.

Podczas bieżących kontroli w zakładach pracy weryfikowane było również przestrzeganie obowiązków wynikających z ustawy z dnia 9 listopada 1996 r (Dz. U. z 2019 r poz. 638) o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, m.in. poprzez nadzór, czy w kontrolowanych zakładach przestrzegany jest zakaz palenia.

Sekcja Higieny Pracy w zakresie współpracy z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami podejmowała ponadto następujące działania:

- a) w ramach postępowania w sprawach chorób zawodowych na bieżąco przesyłano do wiadomości Państwowej Inspekcji Pracy decyzje wydawane w ramach postępowania w sprawach chorób zawodowych – 17,
- b) w ramach współpracy z Mazowieckim Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy przesyłano dokumentację dotyczącą prowadzonych postępowań w sprawie chorób zawodowych – 9,
- c) przesyłano do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi karty stwierdzenia chorób zawodowych – 12,
- d) od października 2010 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawuje nadzór nad ustawowym (Ustawa z dnia 29.05.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych – dopalaczy (dopalacze to produkty zawierające substancje chemiczne, działające psychoaktywnie na ośrodkowy układ nerwowy). Nadzór ten odbywa się m.in. poprzez stały monitoring kanałów ich dystrybucji i za pomocą działań kontrolnych oraz systematyczną współpracę ze Szpitalem św. Anny w Piasecznie w zakresie zaistniałych przypadków zatrucia środkami zastępczymi. W roku 2021 miały miejsce 2 podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Działania tej sekcji pośrednio wpływają na jakość życia i zdrowia użytkowników obiektów. W zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2021r. wydano łącznie ok. 250 opinii sanitarnych. Wydano 48 opinii sanitarnych na dopuszczenie do użytkowania nowo powstających obiektów i uruchomienie działalności nowych obiektów. Na zapotrzebowanie gmin zaopiniowano 118 planów zagospodarowania przestrzennego, wydano 55 opinii sanitarnych o uznaniu bądź odstąpieniu od wykonania raportów oddziaływania na środowisko dla nowopowstających przedsięwzięć. Uczestniczono w 41 kontrolach dopuszczających do użytkowania nowe lub rozbudowywane obiekty budowlane. W roku sprawozdawczym 2021 realizowane było porozumienie zawarte z Powiatową Inspekcją Weterynaryjną w punktach dotyczących wspólnych działań kontrolnych.

SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorowała w 2021r. 451 obiektów, w tym: 163 placówek sezonowych. W ewidencji sekcji jest 288 stałych placówek oświatowo-wychowawczych. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 69 placówkach. W wyniku kontroli wydano 5 decyzji administracyjnych. Wydano 9 opinii sanitarnych, w tym dla: 4 innych form wychowania przedszkolnego, 3 dla przedszkoli, 1 dla Ośrodka Socjoterapii, 1 dla Prywatnej Szkoły Muzycznej. W związku z trwającym stanem pandemii, wydano łącznie 1232 opinie w sprawie zawieszenia zajęć dla placówek oświatowo-wychowawczych w przypadku stwierdzenia w obiekcie zachorowania na COVID-19 u uczniów lub nauczycieli, w tym 35 dla żłobków, 302 dla przedszkoli, 889 dla szkół, 6 dla ośrodków szkolno -wychowawczych.

Bieżący nadzór sanitarny nad placówkami sezonowego wypoczynku Akcji Letniej prowadzony był na podstawie zgłoszeń zarejestrowanych w bazie MEN, których w 2021r. na nadzorowanym terenie odnotowano ogółem 163 turnusy. W ramach Akcji Letniej kontroli poddano 18 turnusów. Nieprawidłowości nie odnotowano.

W czasie prowadzenia czynności kontrolnych oceny stanu sanitarnego, sprawdzano również czy są przestrzegane procedury sanitarne funkcjonowania placówki w czasie trwania stanu pandemii jak również czy są one zgodne z wytycznymi MZ, MEN, i GIS.

W roku 2021 przeprowadzono ocenę dostosowania mebli szkolnych do obowiązujących przepisów prawa w 18 placówkach. Łącznie oceniono 1045 stanowiska i jak w latach ubiegłych nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku 2021 w związku z trwającym stanem pandemii podjęto w styczniu i lutym akcję testowania nauczycieli szkół, przedszkoli i pracowników administracyjnych placówek oświatowych z podległego PSSE terenu. W ramach tej akcji testowaniu poddało się ok. 1420 osób.

Dla dyrektorów szkół i przedszkoli przy współudziale Sekcji Promocji Zdrowia zorganizowano 2 szkolenia on-line mające na celu wdrożenie nowych zasad zgłaszania osób (uczniów czy pracowników) na kwarantannę w oparciu o obowiązujące przepisy prawne.

Pracownik sekcji miał i ma kontakt telefoniczny ze wszystkimi dyrektorami placówek oświatowo-wychowawczych, udzielając porad i wskazówek w każdej wymagającej wyjaśnienia sprawie.

Tak jak w roku 2020, tak i w 2021 trwający stan pandemii utrudnił prowadzenie stałego bieżącego nadzoru sanitarnego, więc trudno ocenić warunki pobytu dzieci i młodzieży w nadzorowanych placówkach.

SEKCJA OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Programy edukacyjne realizowane są w placówkach oświatowo-wychowawczych, zakładach opieki zdrowotnej i w środowiskach lokalnych. Zgodnie z rocznym zestawieniem kontroli/wizytacji wykonano 15 wizytacji popartych protokołem, diagnozy przedsięwzięć prozdrowotnych w placówkach nauczania, wychowania i opieki w tym diagnozy przedsięwzięć prozdrowotnych w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży.

Podejmowane są działania dotyczące profilaktyki HIV/AIDS, które są realizowane w oparciu o Harmonogram Realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS opracowanego na lata 2017-2022. Działania te mają na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz promocję testowania zachorowania w kierunku zakażenia HIV. Realizowane są także działania w zakresie kampanii społecznych ogłaszanych przez Krajowe Biuro ds. AIDS.

Dodatkowo Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowała działania w ramach interwencji wojewódzkich i powiatowych: profilaktyka cukrzycy, profilaktyka zatruc grzybami, profilaktyka grypy, promocja szczepień ochronnych, profilaktyka wszawicy, profilaktyka chorób układu pokarmowego, w tym zatruc pokarmowych (salmonella, grzyby i inne), promocja higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia, profilaktyka chorób zakaźnych, w tym chorób odzwierzęcych (gruźlica, meningokoki, WZW typu B i C, kleszczowe zapalenia mózgu), obchody Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach i Światowego Dnia Walki z Antybiotykami, ograniczanie zdrowotnych skutków promieniowania UV, bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego. Ze względu na sytuację epidemiologiczną – pandemia Covid-19 podjęto działania (szkolenia) mające na celu zapoznanie przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych z wytycznymi MEN i MZ dotyczącymi procedur bezpieczeństwa oraz przedstawiono zasady i wytyczne dla placówek oświatowych dotyczących kwalifikacji osób z kontaktu do objęcia ich kwarantanną. Szkolenie odbyło się on-line. W dwóch terminach.

W czasie wizytacji i rozmów indywidualnych z dyrektorami szkół i koordynatorami edukacji prozdrowotnej są zgłaszane trudności w realizacji założonych tematów, wynikające z napiętych programów nauczania i braku wolnych godzin lekcyjnych. Zauważalny jest brak współpracy grona pedagogicznego z pielęgniarkami medycyny szkolnej, które same prowadzą zajęcia z profilaktyki zdrowotnej nie mając przygotowania pedagogicznego. Wiele tematów blokują Rady Rodziców, które nie akceptują programów i tematów z edukacji prozdrowotnej. Wiele placówek realizuje programy autorskie lub proponowane z innych instytucji, które są zaopatrzone w bardzo atrakcyjne oprzyrządowanie (nagrody konkursowe, wyposażenie sal lekcyjnych, oprogramowanie komputera, gadżety dla uczniów).

SEKCJA EPIDEMIOLOGII

SEKCJA HIGIENY LECZNICTWA

Sekcja Higieny Lecznictwa w 2021r. sprawowała bieżący nadzór sanitarny nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie przestrzegania wymagań higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych oraz stosowania procedur mających na celu zapobieganie zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Prowadzono postępowania administracyjne i egzekucyjne zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego. Podczas kontroli zwracano uwagę na wdrożenie wytycznych *Sterylizacji z 2017 roku* w szczególności na: procedury związane z przygotowaniem narzędzi i materiałów do sterylizacji, zasady kontroli procesu sterylizacji, postępowanie z materiałem

i narzędziami po sterylizacji, procedury związane z transportem i przechowywaniem artykułów sterylnych oraz dokumentację sterylizacji. Analizowano i raportowano dane dotyczące zakażeń szpitalnych i drobnoustrojów alarmowych.

W 2021 roku zarejestrowano 10 ognisk zakażeń szpitalnych oraz 1 ognisko w ZOL wywołane przez wirus Sars-CoV-2.

W trakcie kontroli podmiotów leczniczych kontynuowano nacisk na procedury i kontrolę dokumentacji dotyczącą zakażeń szpitalnych oraz rozprzestrzeniania się pałeczek jelitowych CPE/NDM. Sprawdzano wdrożenie procedur postępowania w związku z zakażeniami wywołanymi przez koronawirusa, wyznaczenie stref izolacji dla chorych pacjentów, zabezpieczenie personelu w środki ochrony osobistej, zużycie środków dezynfekcyjnych.

W roku 2021r. do PSSE w Piasecznie wpłynęło 6 interwencji dotyczących głównie nieprzestrzegania przepisów sanitarnych związanych z epidemią koronawirusa w placówkach ochrony zdrowia.

W całym roku przeprowadzono 46 kontroli, wydano 3 decyzje merytoryczne, 7 decyzji płatniczych, wystosowano 8 wystąpień.

Decyzje dotyczyły najczęściej:

- nieprawidłowego postępowania z odpadami medycznymi;
- opracowania i wdrożenia procedur zapobiegania zakażeniom;
- przeprowadzania kontroli wewnętrznych zgodnie z rozporządzeniem z 2010 r.
- braku podajników ze środkami dezynfekcyjnymi.

SEKCJA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Sekcja Szczepień Ochronnych w 2021r. wdrożyła nowy Program Szczepień Ochronnych. Wszystkie podległe placówki zostały poinformowane o zmianach w formie pisemnej. W 2021 roku nadzorem objęto 35 punktów szczepień: 15 zlokalizowanych w Publicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej, 17 zlokalizowanych w Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej, 1 na oddziale noworodkowym w Szpitalu w Piasecznie, 1 w Stacji Dializ w Piasecznie, 1 punkt szczepień dla wyjeżdżających za granicę w Przychodni Tolek w Lesznowoli.

Ze względu na pandemię COVID-19 skontrolowano tylko 1 punkt szczepień. Podczas kontroli punktu szczepień zwracano uwagę na:

- wyposażenie punktów szczepień oraz przechowywanie preparatów szczepionkowych i ich transport z zachowaniem łańcucha chłodniczego;
- dokumentację dotyczącą gospodarki preparatami szczepionkowymi;
- obieg dokumentacji w zakresie szczepień ochronnych z uwzględnieniem miejsca przechowywania, sposobu prowadzenia i archiwizacji kart uodpornienia;
- terminowość przeprowadzania szczepień obowiązkowych wykonywanych w oparciu o aktualny program Szczepień Ochronnych z uwzględnieniem przeciwwskazań;
- fachowość i przygotowanie personelu wykonującego szczepienia w zakresie znajomości zagadnień związanych ze szczepieniami;
- sposób prowadzenia dokumentacji oraz sprawozdawczość;

Kontrola nie wykazała zaniedbań w w/w zakresie. Nadzorowane placówki przestrzegają wymagań dotyczących zachowania łańcucha chłodniczego.

W roku 2021 roku do PSSE wpłynęło 116 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych. Najwięcej NOP-ów zostało zgłoszonych po szczepionce p/COVID-19 - odczyny wystąpiły u 109 osób. Wszystkie zgłoszono do WSSE, PZH i Wydziału Monitorowania i Nadzoru Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych.

W roku sprawozdawczym odnotowano 135 dzieci uchylających się od szczepień. Jest to podobna liczba do roku poprzedniego (131 dzieci w roku 2020). Należy tutaj zaznaczyć, że w większości rodzice tych dzieci już od kilku lat systematycznie odmawiają ich szczepień. Odmowy wykonania szczepień wynikają głównie z wpływu ruchów antyszczepionkowych. Placówki zawsze powiadamiają telefonicznie rodziców o terminach szczepień, wysyłają powiadomienia pisemne do rodziców, lekarze rozmawiają z rodzicami na temat chorób zakaźnych i ich konsekwencjach.

SEKCJA ZWALCZANIA CHOROÓB ZAKAŹNYCH

W roku 2021 Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Piasecznie zrealizowała w następujący sposób plan pracy:

- systematycznie sprawowano nadzór nad zgłaszanymi przypadkami chorób zakaźnych,
- w roku 2021 przeprowadzono 20784 wywiadów epidemiologicznych, w tym 20486 wywiadów związanych z potwierdzonym zakażeniem koronawirusem Sars -CoV-2,
- zgłoszenia chorób zakaźnych i wywiady epidemiologiczne rejestrowano w systemach SRWE i EPIBAZA,
- wszystkie podległe placówki otrzymały informację o obowiązku zgłaszania do PSSE chorób zakaźnych,
- sporządzano sprawozdania i zgodnie z terminami meldunki wysyłano do WSSE,
- współpracowano z zespołami ds. zakażeń szpitalnych (PSSE w Piasecznie nadzoruje 5 szpitali),
- współpracowano z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie prowadzenia czynnego nadzoru nad pogryzieniami oraz zgłaszalnością chorób odzwierzęcych, przeprowadzono 78 wywiadów związanych z pokąsaniem przez zwierzęta,
- kontynuowano czynny nadzór nad przypadkami gruźlicy, nie zarejestrowano przypadków gruźlicy u ludzi mających kontakt z bydłem lub innymi zwierzętami.

W 2021 roku do Powiatowej Stacji zgłoszono 42381 przypadków chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc podlegających obowiązkowemu zgłaszaniu, 882 osoby z powodu tych chorób były hospitalizowane. Najwięcej zachorowań było na grypę i choroby grypopodobne, COVID-19, ospę wietrzną, *Clostridium difficile*, wirusowe zakażenia jelitowe i biegunki. Liczbę zachorowań na wybrane choroby zakaźne w powiecie piaseczyńskim w latach 2020 - 2021 przedstawiono w tabeli nr 1. Z analizy zgłoszeń wynika, że nastąpił wzrost zachorowań w stosunku do roku 2020 na: salmonellozy, rotawirusy, biegunki, zakażenie jelitowe wywołane przez *Clodtridium difficile* (z 46 w 2020r. do 237 w 2021r.) oraz boreliozę (z 3 w 2020r. do 20 w 2021r.)

W 2021 roku zarejestrowano 2 zachorowania na tularemię, która nie występowała w naszym powiecie od wielu lat. Wystąpiło także ognisko zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A w Przedszkolu w Piasecznie. Na WZWA zachorowało 5 dzieci z przedszkola. Odnotowano 10 przypadków zachorowań na chorobę wywołaną przez bakterię *Streptococcus pneumoniae*, która u jednego chorego spowodowała zapalenie opon mózgowych, natomiast u pozostałych osób posocznice.

W roku sprawozdawczym 15 osób z powiatu piaseczyńskiego zostało zaszczepionych przeciwko wściekliznie. Pomimo zagrożenia wścieklizną w województwie mazowieckim na terenie działalności PSSE nie wykryto przypadków zakażeń u zwierząt.

Tabela 1. Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne w powiecie piaseczyńskim w latach 2020 – 2021.

Lp.	Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań 2020r	Liczba zachorowań 2021r
1.	Salmonellozy: zatrucia pokarmowe		35	50
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	Campylobacter	1	5
3.		Yersinia enterocolitica	3	7
4.		Clostridium difficile	46	237
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe: rotawirusy		30	54
6.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe		165	200
7.	Krzusiec		-	1
8.	Szkarlatyna		78	20
9.	Róża		10	4
10.	Borelioza		3	20
11.	Szczepienia na wściekliznę		32	15
12.	Ospa wietrzna		280	186
13.	Odra		1	-
14.	WZW A		-	6
15.	WZW C przewlekłe		1	2
16.	Świnka		5	5
17.	Giardioza (lamblioza)		5	3
18.	Toksoplazmoza		2	-
19.	Listerioza		1	1
20.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae		-	10
21.	Tularemia		0	2
22.	Gruźlica		20	18
23.	Grypa ogółem		17793	20803
24.	SARS-CoV-2 (COVID-19)		7414	20486

Pandemia COVID-19

W 2021 roku w związku z wystąpieniem pandemii wywołanej przez wirus Sars-CoV-2 czynnie monitorowano sytuację epidemiologiczną powiatu piaseczyńskiego. W każdym przypadku zgłoszenia prowadzono dochodzenie epidemiologiczne, a osoby z kontaktu z chorym na koronawirusa kierowano na kwarantannę lub zalecano nadzór epidemiologiczny, aby przerwać łańcuch zakażeń. Zgłoszono łącznie 20486 potwierdzonych przypadków zachorowań na COVID-19.

Znaczny wzrost zachorowań nastąpił w I i IV kwartale 2021r. (odpowiednio 7859 i 8932 zachorowania), co obrazuje *tabela nr 2*. Z powodu zakażenia koronawirusem Sars-CoV-2 hospitalizowane były 474 osoby. Zarejestrowano 237 zgonów powiązanych z COVID-19. Wśród tych zachorowań zarejestrowano 10 ognisk zakażeń w szpitalach, 1 ognisko w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, oraz 4 ogniska w Domach Opieki Społecznej. W 2021r. często występowały ogniska w szkołach, przedszkolach i żłobkach. Najbardziej liczne były natomiast ogniska domowe.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piasecznie przeprowadzili 258 kontroli dotyczących przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi wystawiono 2 decyzje dotyczące nieprzestrzegania zasad kwarantanny na łączną kwotę 1 tysiąca złotych.

Tabela 2. Liczba zachorowań, hospitalizacji i zgonów na COVID-19 w 2021r.

Kwartał	Liczba zachorowań na COVID - 19	Hospitalizacje na COVID-19	zgony COVID - 19
I	7859	189	98
II	3535	143	82
III	160	13	5
IV	8932	129	52
Suma	20486	474	237

Działania prowadzone przez pracowników PSSE w związku z wystąpieniem pandemii:

- przeprowadzano wywiady epidemiologiczne z chorymi,
- nakładano kwarantannę na osoby z kontaktu oraz osoby powracające z zza granicy,
- zlecano testy w kierunku COVID-19,
- sporządzano raporty i prowadzono statystyki liczbowe,
- monitorowano sytuację w placówkach medycznych, edukacyjnych, opiekuńczo-leczniczych,
- koordynowano działania z władzami samorządowymi, instytucjami państwowymi, placówkami medycznymi, edukacyjnymi i opiekuńczo-leczniczymi oraz innymi jednostkami
- kontaktowano się z opieką społeczną przekazując na bieżąco dane osób potrzebujących pomocy,
- prowadzono dyżury telefoniczne dla obywateli i instytucji 24 h /dobę,

- prowadzono działania informacyjne i edukacyjne poprzez kanały teleinformatyczne z zakresu zarówno aktualnej wiedzy, jak i wytycznych dotyczących przeciwdziałania epidemii,
- obsługiwano teleinformatyczny system zawierający dane osób przebywających na kwarantannie i izolacji (EWP) oraz elektroniczny system komunikacji z Inspekcją Sanitarną (SEPIS),
- przeprowadzano kontrole interwencyjne oraz bieżące dotyczące przestrzegania obostrzeń w związku z pandemią.

Reasumując, funkcjonowanie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piasecznie zdecydowanie zdominowała pandemia COVID-19. Pracownicy wszystkich sekcji pracowali na rzecz Sekcji Epidemiologii w systemie SEPIS, przeprowadzając wywiady epidemiologiczne zarówno z chorymi jak i z osobami z kontaktu, w związku z tym działalność nadzorcza prowadzona była w ograniczonym zakresie.

Należy podkreślić, iż w przeprowadzaniu wywiadów epidemiologicznych wspierali Powiatową Stację w Piasecznie pracownicy Starostwa Powiatowego w Piasecznie, a także Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno i Urzędu Gminy Lesznowola. Przy tak dużej ilości zachorowań pomoc ta była nieoceniona zarówno dla PSSE w Piasecznie jak również mieszkańców naszego powiatu.